

Uzziniet,
ko **EESK**
var darīt **jūsu labā!**

2018. gada izdevums

Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komiteja

Kas ir Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komiteja

EESK atšķiras no pārējām ES struktūrām. Tā ir unikāls konsultāciju, dialoga un viedokļu sašķaņošanas forums, kurā darbojas pārstāvji no dažādām organizētās pilsoniskās sabiedrības jomām, ieskaitot gan darba devējus, gan arod biedrības un dažādas grupas, piemēram, profesionālās un sabiedriskās apvienības, jaunatnes organizācijas, sieviešu tiesību un patērētāju tiesību aizsardzības grupas, vides aktivistus un daudzus citus.

EESK vienmēr bijusi būtiska ES sastāvdaļa. Tā izveidota 1957. gadā ar Romas līgumu, lai konsultētu ES lēmumu pieņēmējus un jebkuram Eiropas iedzīvotājam dotu iespēju ietekmēt Eiropas attīstību.

Kas ir organizēta pilsoniskā sabiedrība

Organizēta pilsoniskā sabiedrība aptver visas grupas un organizācijas, kuru dalībnieki sadarbojas, — neatkarīgi no tā, vai tas notiek vietējā, valsts vai Eiropas līmenī. Šīs grupas bieži darbojas kā starpnieki starp lēmumu pieņēmējiem un iedzīvotājiem un dod cilvēkiem iespēju aktīvi iesaistīties savu dzīves apstākļu uzlabošanā.

EESK pamatzdevums

EESK mērķis ir gādāt, lai ES politikas veidošana un likumdošana būtu demokrātiskāka, efektīvāka un patiešām atspoguļotu ES iedzīvotāju vajadzības.

Komitejas trīs galvenie uzdevumi ir:

- konsultēt Eiropas Parlamentu, Padomi un Eiropas Komisiju;
- panākt, lai pilsoniskās sabiedrības organizāciju viedokli uzklausītu Briselē, un uzlabot šo organizāciju zināšanas par ES tiesību aktu ietekmi uz ES iedzīvotāju dzīvi;
- atbalstīt un stiprināt organizēto pilsonisko sabiedrību Eiropas Savienībā un ārpus tās.

Komitejas kodols ir tās locekļi

EESK atrodas Briselē, un Komitejā darbojas 350 locekļi no 28 ES dalībvalstīm. Locekļi pārstāv visas sociālās un profesionālās jomas, un viņiem ir plašas zināšanas un pieredze. Uz piecu gadu pilnvaru termiņu viņus amatā ieceļ Padome pēc dalībvalstu ieteikuma, taču Komitejā viņi darbojas neatkarīgi, visu ES iedzīvotāju interesēs. Locekļi Briselē neuzturas visu laiku: vairums no viņiem turpina darbu dalībvalstīs, un tas nozīmē, ka viņi saglabā saikni ar savas valsts iedzīvotājiem.

Kā darbojas EESK

Daudzās jomās Eiropas Parlamentam, Padomei un Komisijai, izstrādājot jaunus tiesību aktus, ir juridisks pienākums konsultēties ar EESK. Komiteja analizē tiesību aktu priekšlikumus un izstrādā **atzinumus**, kurus pieņem, panākot Komitejas locekļu vienošanos.

Papildus tam EESK pieņem **pašiniciatīvas** atzinumus jautājumos, ko locekļi uzskata par svarīgiem ES iedzīvotāju interesēs. Komiteja sagatavo arī **izpētes** atzinumus, ko lūdz izstrādāt ES likumdevēji, kad vēlas uzziņāt pilsoniskās sabiedrības viedokli, turklāt par svarīgiem jautājumiem EESK publicē informatīvus ziņojumus. EESK arī projektu veidā izstrādā idejas, kas atspoguļo pilsoniskās sabiedrības vajadzības, un sistemātiski vērtē ES tiesību aktu ietekmi.

Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejā ir **trīs grupas**: Darba devēju grupa (I grupa), Darba ņēmēju grupa (II grupa) un Daudzveidības Eiropas grupa (III grupa). Uzdevums ir panākt šo grupu viedokļu saskaņu, lai EESK atzinumi patiesi atspoguļotu ES iedzīvotāju saimnieciskās un sociālās intereses.

- Darba devēju grupa (I grupa)
- Darba ņēmēju grupa (II grupa)
- Daudzveidības Eiropas grupa (III grupa)

Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejā ir **sešas specializētās nodaļas**, kuru kompetencē ir dažādas ES darba jomas — no ekonomikas līdz sociālajiem jautājumiem, no transporta līdz videi, no iekšējā tirgus līdz ārējām attiecībām. Komitejas locekļi atkarībā no savām īpašajām zināšanām darbojas vienā vai vairākās no šīm nodaļām:

- Ekonomikas un monetārās savienības, ekonomiskās un sociālās kohēzijas specializētā nodaļa (ECO)
- Vienotā tirgus, ražošanas un patēriņa specializētā nodaļa (INT)
- Transporta, enerģētikas, infrastruktūras un informācijas sabiedrības specializētā nodaļa (TEN)
- Nodarbinātības, sociālo lietu un pilsoniskuma specializētā nodaļa (SOC)
- Lauksaimniecības, lauku attīstības un vides specializētā nodaļa (NAT)
- Ārējo attiecību specializētā nodaļa (REX)

Specializētajās nodaļās Komitejas locekļi veic pamatdarbu, gatavojot atzinumus par ES tiesību aktu priekšlikumiem. Šajā procesā visiem dažādajiem dalībniekiem sarunās jānonāk pie **viedokļu saskaņas**. Tieši tāpēc EESK ir unikāla — tā, pamatojoties uz savstarpēju cieņu, izstrādā kompromisu, kas atspoguļo visu sabiedrības grupu intereses.

Komitejā ir arī **Rūpniecības pārmaiņu konsultatīvā komisija (CCMI*)**, kas ES rūpniecībai ir ļoti palīdzējusi prognozēt globalizācijas ietekmi un pielāgoties tai.

- Rūpniecības pārmaiņu konsultatīvā komisija (CCMI*)

Atzinumus apspriež un ar vienkāršu balsu vairākumu pieņem EESK **plenārsesijās**, kas deviņas reizes gadā notiek Briselē. Pēc tam atzinumus nosūta ES likumdevējiem Parlamentā un Padomē, un tie likumdošanas procesā ir ietilpējums, kas ietekmē likumdevēju viedokli.

EESK ir izveidojusi trīs specializētus **novērošanas centrus**, proti, Vienotā tirgus, Darba tirgus un Ilgtspējīgas attīstības novērošanas centru, kā arī **grupu**, kuras uzdevums ir koordinēt atbalstu **Eiropas pusgamam** — ekonomiskās un fiskālās politikas koordinācijas ciklam Eiropas Savienībā — un ņemt vērā Eiropas pilsoniskās sabiedrības priekšlikumus par izaugsmi un nodarbinātību.

- Vienotā tirgus novērošanas centrs (VTNC)
- Ilgtspējīgas attīstības novērošanas centrs (IANC)
- Darba tirgus novērošanas centrs (DTNC)
- Eiropas pusgada grupa (EPG)

Ik pēc diviem ar pusi gadiem EESK locekļi ievēl **priekšsēdētāju** un **divus priekšsēdētāja vietniekus**, kuri atbild par sabiedriskajām attiecībām un budžetu. Pašreizējais Komitejas priekšsēdētājs ir Luka Žajē (*Luca Jahier*) (Daudzveidības Eiropas grupa) no Itālijas, un priekšsēdētāja vietnieces ir Isabela Kanjo Agilara (*Isabel Caño Aguilar*) (Darba ņēmēju grupa) no Spānijas un Milena Angelova (Darba devēju grupa) no Bulgārijas.

*CCMI ir tradicionāli lietots saīsinājums no komisijas nosaukuma franču valodā (*Commission consultative des mutations industrielles*).

EESK priekšsēdētājs

2018. gada 18. aprīlī Daudzveidības Eiropas grupas loceklis **Luka Žajē** no Itālijas kļuva par EESK 32. priekšsēdētāju. Savā pilnvaru periodā viņš ir iecerējis veidot ilgtspējīgāku, demokrātisku un kultūras ziņā iekļaujošu nākotni Eiropai, it īpaši Eiropas iedzīvotāju nākamajai paaudzei, lai tā varētu dzīvot sociāli un ekonomiski pārticīgākā sabiedrībā.

www.eesc.europa.eu/president

*“Šodien mums ir vajadzīga **renESanse (rEUnaissance)** — Eiropas programma progresam un ilgtspējīgai izaugsmei, kas sakņojas kopīgā kultūras telpā un stiprina mūsu atvērtās demokrātiskās sabiedrības.”*

EESK priekšsēdētājs Luka Žajē

EESK atzinumi attiecas uz daudzām dzīves jomām

Lai palīdzētu uzlabot ES iedzīvotāju dzīvi, 60 darbības gados EESK ir pieņēmusi tūkstošiem atzinumu. Tajos aplūkoti dažādi temati: gan patērētāju aizsardzība no bīstamiem vai nepiemērotiem produktiem, gan tiesību vienlīdzība visiem ES pilsoņiem (īpaši visne-aizsargātākajiem), gan labas prakses piemēru popularizēšana tādās jomās kā vide un enerģētikas politika, gan demokrātijas, brīvības un cilvēktiesību principu ievērošanas sekmēšana visā pasaulē.

Atzinumus var atrast šeit:
www.eesc.europa.eu/lt/our-work

Eiropas jaunatne

Darbu ar jauniešiem (www.eesc.europa.eu/lv/tags/jaunatne) EESK ir noteikusi par vienu no savām svarīgākajām prioritātēm. Kā konkrētus piemērus var minēt šādas iniciatīvas:

- debates “Jūsu Eiropa, jūsu lēmumi” (*Your Europe, Your Say!*), kurās piedalās skolēni no visām ES dalībvalstīm un no kandidātvalstīm: www.eesc.europa.eu/yeys2018
- tiešsaistes izglītojoša spēle un Android un iOS lietotne “R EU Ready?”, kas jauniešiem eiropiešiem māca, kā strādā EESK: www.eesc.europa.eu/R-EU-READY
- regulāri skolu un augstskolu apmeklējumi, kad EESK locekļi dodas uz izglītības iestādēm savās dalībvalstīs, lai skaidrotu, kā ES darbojas, un uzklaustu jauniešus.

Uzdevumi, kas jārisina Eiropai un EESK

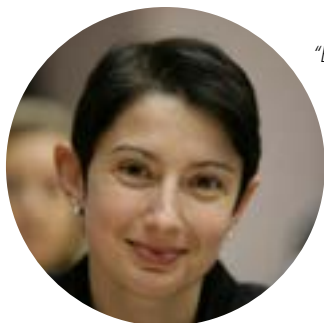
"Eiropas Savienībai jāpierāda, ka tā spēj atzīt pārmaiņas un uztvert tās kā iespēju; mūsu jaunās paaudzes nākotne ir pāreja uz ceturto industriālo revolūciju, aprītes un mazoglekļa ekonomika, kā arī jauni darba un sabiedrības modeļi. Partnerībā ar jauniešiem mums jāatrod labākais sociālais un ekonomiskais modelis."

EESK priekšsēdētājs **Luka Žajč**

"Mūsu saknes ir katrā arodbiedrībā, katrā uzņēmumā un pilsoņu organizācijā, kas diendienā palīdz veidot Eiropu. Mūsu galvenais mērķis ir šo reālo sociālo un ekonomisko dzīvi tuvināt Eiropas iestādēm un vienlaikus vairāk informēt par mūsu centieniem uzlabot eiropiešu dzīvi. Paverot darba ņēmējiem, darba devējiem un organizācijām, kas pārstāv lauksaimniekus, patērētājus un cilvēku ar invaliditāti intereses, iespēju paust viedokli, mēs nodrošinām, ka politiskajās debatēs tiek aplūkots arī tāds temats kā cilvēku patiesā dzīve. Mēs to darām, jo EESK atbalsta iniciatīvas, kas atbilst iedzīvotāju ikdienas vajadzībām un padara tās redzamas."

EESK priekšsēdētāja vietniece **Isabela Kanjo Agilara**

"EESK piemīt unikāls potenciāls radīt līdzsvarotas idejas, kā uzlabot Eiropas ekonomikas konkurētspēju, tādējādi veicinot izaugsmi un ilgtspējīgu darbvietu radīšanu, un kā ar visu organizētas pilsoniskās sabiedrības dalībnieku atbalstu un aktīvu iesaistīšanos sekmēt minēto pasākumu īstenošanu un līdzatbildību par tiem. Būdam Eiropas sociālo partneru un iedzīvotāju viedokļa paudēja, EESK ir ļoti vajadzīga platforma, kas nodrošina vairāk Eiropas ikviena iedzīvotāja dzīvē."

EESK priekšsēdētāja vietniece **Milena Angelova**

EESK viedokļi ieklausās

EESK atzinumi reāli ietekmē ES politikas veidošanu. Eiropas Komisijas ziņojumi parāda, kā EESK viedoklis ir iekļauts būtiskās likumdošanas jomās. ES prezidentvalstis un dalībvalstis ir atzinīgi novērtējušas EESK darbu, un daudzas pilsoniskās sabiedrības organizācijas atzīst to interesēs padarītā darba lielo nozīmi.

Katru gadu EESK organizē vairāk nekā 340 sanāksmes Briselē un ES dalībvalstīs un publicē apmēram 150 atzinumus 24 valodās. Lai maksimāli izmantotu mijiedarbības iespējas, daudzi resursi Komitejai ir kopīgi ar citām ES struktūrām, piemēram, Reģionu komiteju, kas atrodas tajā pašā ēkā.

Gadu gaitā EESK ir guvusi daudzus panākumus. Tā ir uzņēmusies vadošu lomu pasākumos, kuru mērķis ir palīdzēt imigrantiem iekļauties Eiropas sabiedrībā. Jau 20 gadus Komiteja organizē gadskārtējo Eiropas Patērētāju dienu. Komiteja ir ļoti aktīvi darbojusies Eiropas Kultūras mantojuma gadā 2018 (EYCH) un turpinājusi uzsvērt, ka kultūra ir ļoti nozīmīgs miera un stabilitātes balsts. Komiteja nerimtīgi mudina Eiropas Savienību vairāk uzmanības veltīt tādiem jautājumiem kā jauniešu bezdarbs, nabadzība, kā arī izaugsme un uzņēmējdarbība. Tā cenšas panākt, lai tiktu vairāk atzīta sieviešu loma

darbavietās, veidota koordinēta pieeja ES enerģētikas politikai, garantēts pārtikas drošums un novērsta pārtikas izmešana atkritumos, un rosina ES īstenot proaktīvāku pieeju miera nostiprināšanai pasaulē, kā arī iesaistās vēl daudzu citu jautājumu risināšanā.

EESK redzējums

EESK mērķis ir līdzās parlamentārajai demokrātijai Eiropā veicināt arī līdzdalības demokrātiju. EESK redzējumā sabiedrībā ir iekļauts un aktīvi iesaistīts ikviens. Tā ir sabiedrība, kurā iedzīvotāji var patiesi ietekmēt savas un savu bērnu nākotnes veidošanu, kurā jauniešiem ir cerības uz darbu un pienācīgiem dzīves apstākļiem un kurā iedzīvotāji jūtas uzklausti, iesaistīti, vienlīdzīgi savās tiesībās un droši savā ikdienas dzīvē.

Kopsolī ar laiku

Lai optimāli izmantotu iespējas iesaistīties dialogā ar ES iedzīvotājiem, jālieto jaunākās komunikācijas tehnoloģijas. EESK vienmēr cenšas aktīvi izmantot kā sociālos plašsaziņas līdzekļus, piemēram, *Facebook*, *Twitter*, *YouTube* un *LinkedIn*, tā arī tīmekļa žurnālus un videomateriālus, lai sasniegtu pēc iespējas plašāku sabiedrību, īpaši jauniešus. Plašāku informāciju atradīsiet EESK tīmekļa vietnē.

Mēs gribam, lai Eiropas iedzīvotājiem būtu pēc iespējas vieglāk mūs atrast un ar mums sazināties.

EESK tīmekļa vietne: www.eesc.europa.eu

EESK priekšsēdētāja tīmekļa vietne:
www.eesc.europa.eu/president

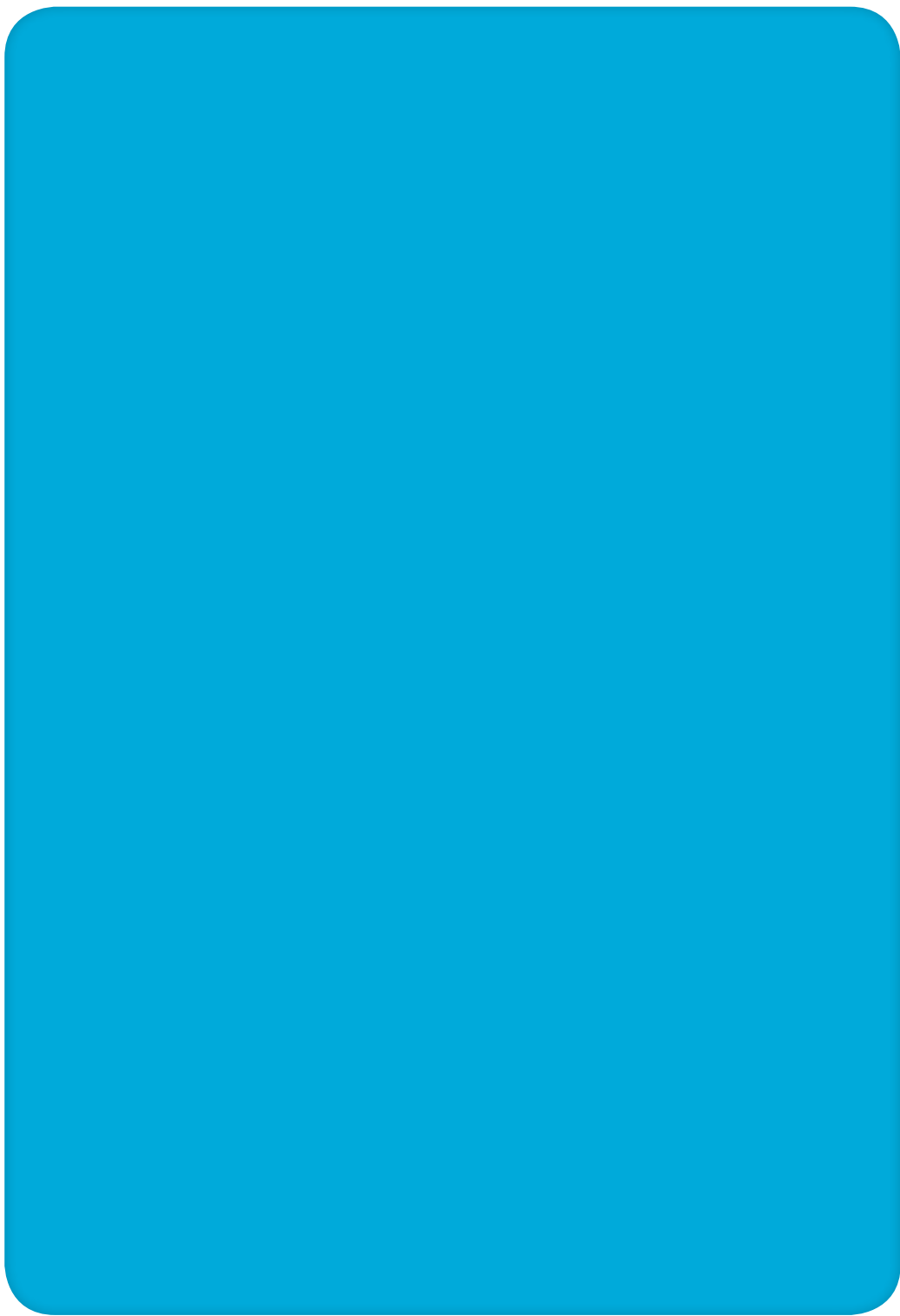
Facebook: www.eesc.europa.eu/facebook

Twitter: www.eesc.europa.eu/twitter

YouTube: www.eesc.europa.eu/youtube

LinkedIn: www.linkedin.com/company/european-economic-and-social-committee

Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komiteja

Rue Belliard/Belliardstraat 99
1040 Bruxelles/Brussel
BELGIQUE/BELGIË

Par izdevumu atbildīgā nodaļa: Apmeklējumu
un publikāciju nodaļa
EESC-2018-23-LV

www.eesc.europa.eu

© Eiropas Savienība, 2018. gads
Pārpublicēšanas gadījumā atsauce uz avotu ir obligāta.

Jebkurai fotoattēlu un ilustrāciju izmantošanai vai reproducēšanai
ir vajadzīga atļauja tieši no autortiesību īpašnieka (-iem).

I. 7 – © Shutterstock.com/Rawpixel.com
I. 8 – © Shutterstock.com/Cienpies Design

Print
QE-02-18-193-LV-C
ISBN 978-92-830-4018-7
doi:10.2864/16873

Online
QE-02-18-193-LV-N
ISBN 978-92-830-4019-4
doi:10.2864/35063

LV